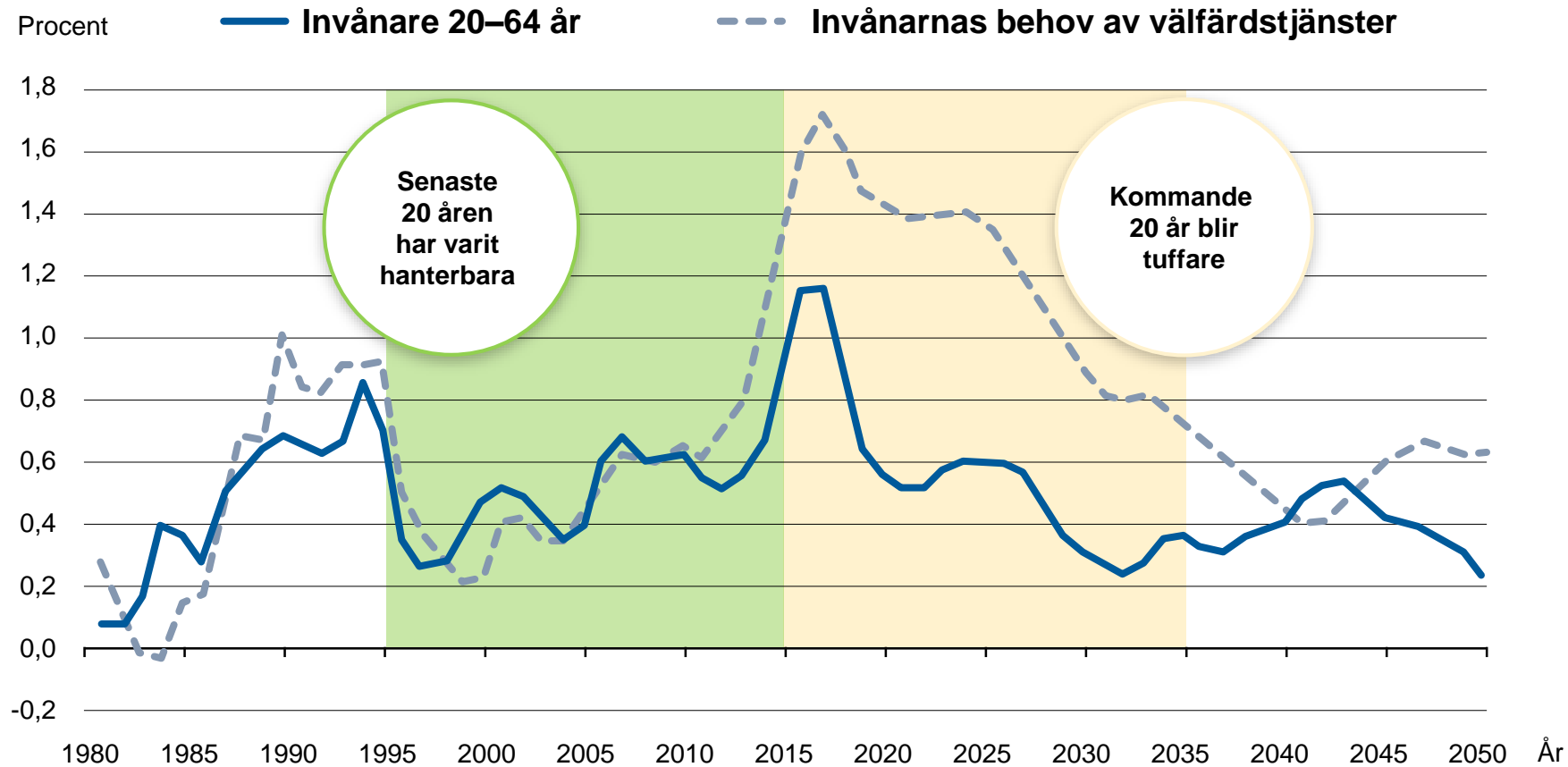

Tidiga insatser för minskad sjukskrivning
rickard.bracken@skl.se

Breddad rekrytering = friskare arbetsplatser?
madelene.wennberg@skl.se

Behoven av välfärdstjänster ökar stort men inte arbetskraften

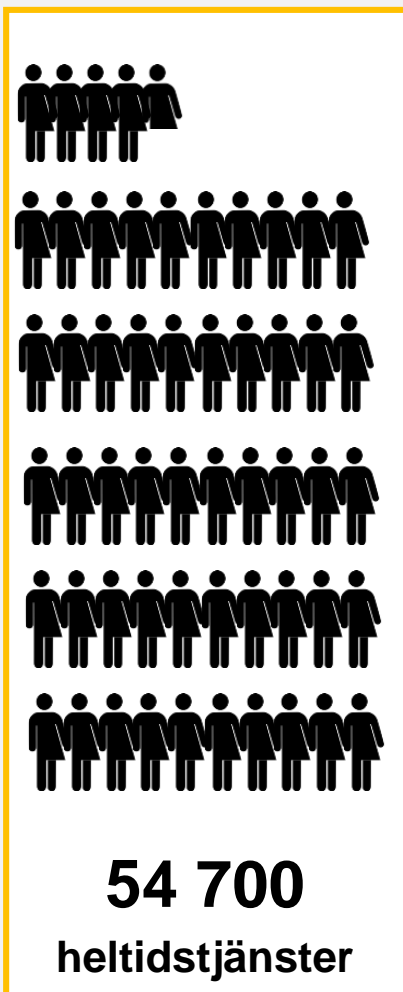
Källa: SKL.

Hur ska vi klara välfärden?

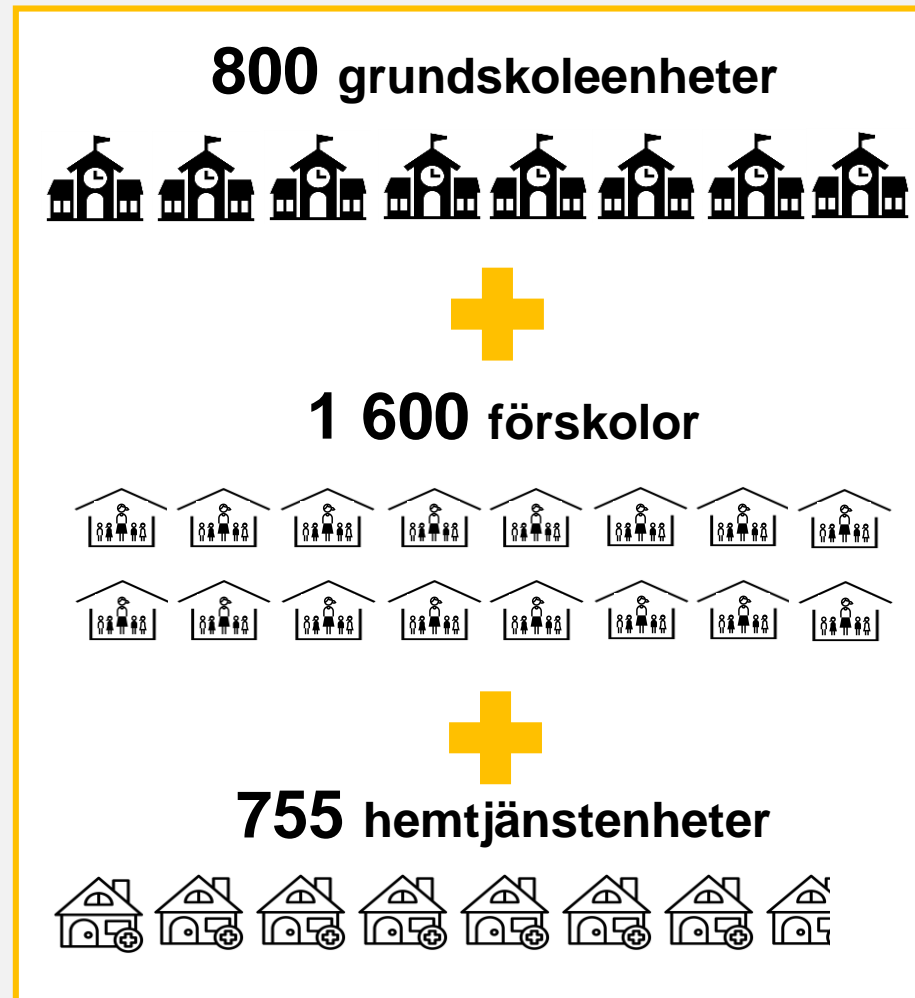
- Allt färre ska försörja allt fler
- Behovet av kommunala välfärdstjänster ökar tre gånger så snabbt de närmaste 20 åren
- Med samma personaltäthet som idag ska välfärden rekrytera 500 000 personer
- Finns endast 340 000 med rätt kompetens

I kommunerna motsvarar sjukfrånvaron 54 700 heltidstjänster inom exempelvis skola och hemtjänst

7,2% =
Sjukfrånvaro
i kommunerna

=

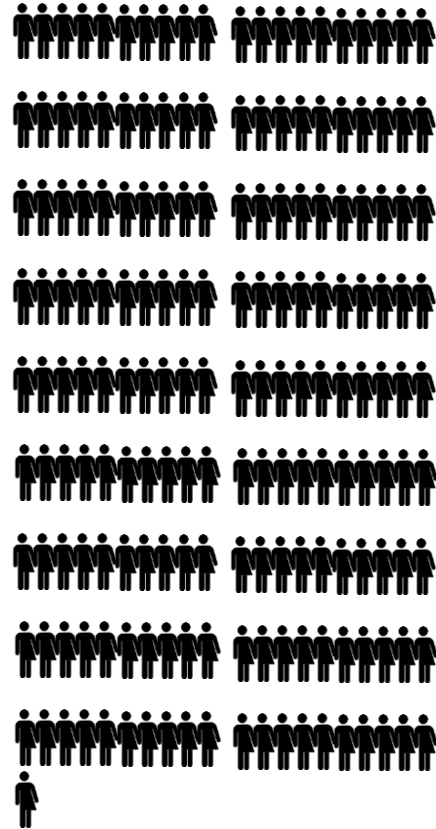

Not: Storlek på enheter för beräkningar: 10 anställda per förskola, 20 anställda per grundskoleenhet och 30 anställda per hemtjänstenhet.
Siffror baserade på statistik från skolverket och pilotkommuner

I regioner motsvarar sjukfrånvaron 16 100 heltidstjänster inom exempelvis primärvård och specialiserad psykiatrisk och somatisk vård

6,2%
Sjukfrånvaro
i regioner/
landsting

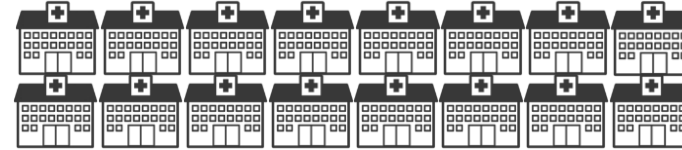
=

16 100
heltidstjänster

=

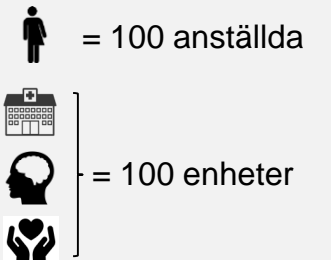
160 vårdcentraler

120 enheter/mottagningar inom
barn- och vuxenpsykiatri

153 enheter/mottagningar inom
specialiserad somatisk vård

Not: Storlek på enheter för beräkningar: 40 anställda per vårdcentral, 30 anställda per enhet inom specialiserad psykiatri och 40 anställda per enhet inom specialiserad somatisk vård. Siffror baserade på statistik från SKL och landsting/regioner i pilotstudien "Förbättrad samverkan för minskad sjukskrivning"

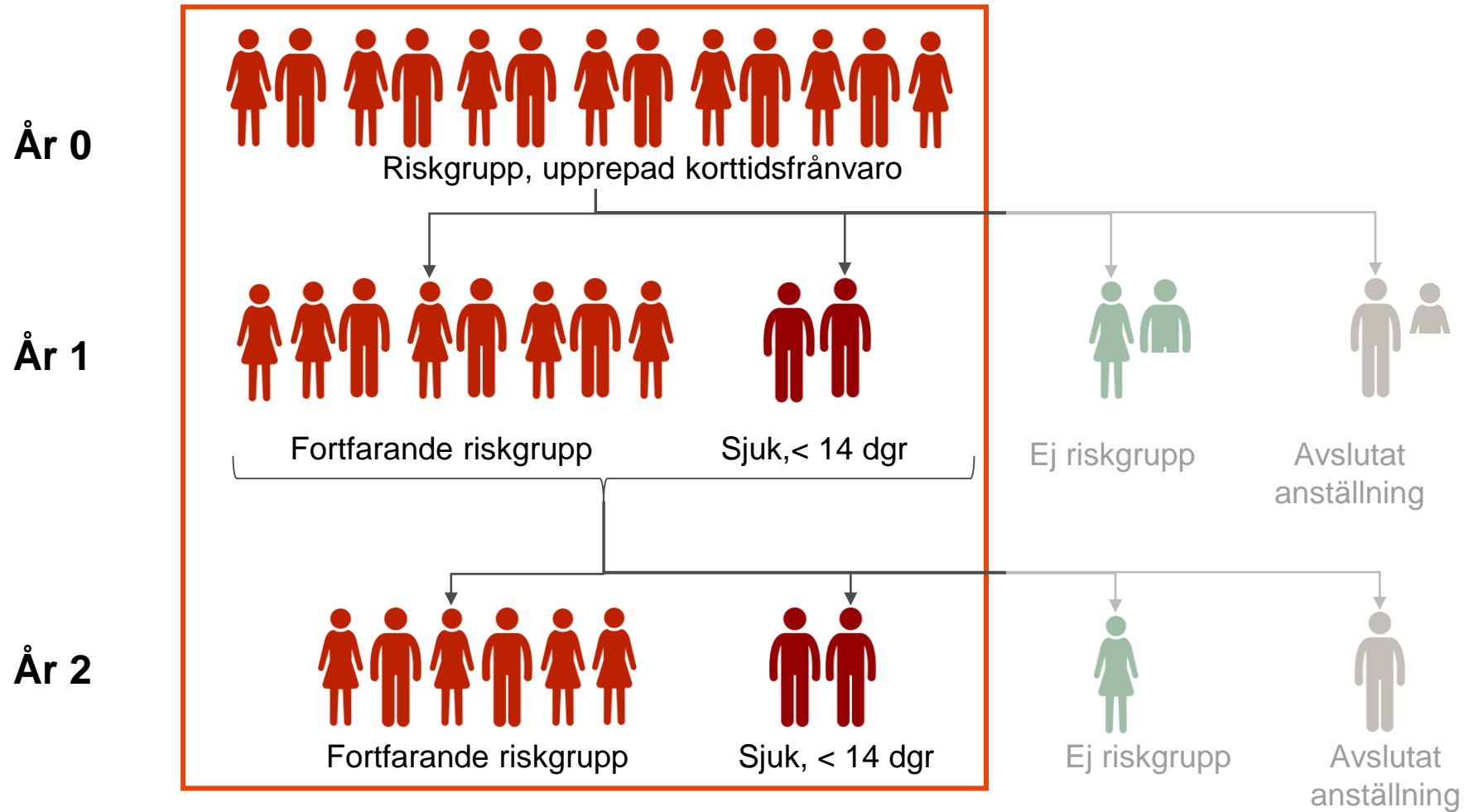
20 % av de anställda står för 75 % av kostnaden för den korta sjukfrånvaron (dag 1-14)

20 % av de anställda står för tre fjärdedelar av kostnaden för sjukfrånvaron dag 1-14. De är frånvarande 15-20 heltisdagar per år till en direkt kostnad på 25 000 - 35 000 kronor per anställd.

Total årskostnad för korttidsfrånvaro i de tre pilotkommunerna 2016 var 82Mkr (Kungsbacka), 78Mkr (Botkyrka) och 23Mkr (Nynäshamn)

Riskgruppen återkommer från år till år

Definition av riskgrupp: Fler än tre frånvarotillfällen på tolv månader

Inom alla förvaltningar finns arbetsplatser med hög korttidsfrånvaro (dag 1-14)

2 dagar per
anställd och år

7 dagar per
anställd och år

13 dagar per
anställd och år

Enheter inom utbildningsförvaltningen

Enheter inom vård- och omsorgsförvaltningen

2 dagar per
anställd och år

5 dagar per
anställd och år

11 dagar per
anställd och år

Vi vill veta

Om en kraftig investering i tidiga och förebyggande insatser bidrar till att minska sjukfrånvaro och främja friska arbetsplatser

Vilka är de faktiska effekterna för medarbetare, chefer och hela arbetsplatser?

Vi vill veta

Om breddad rekrytering genom nya, avlastande tjänster är ett sätt att långsiktigt möta behovet av arbetskraft

Om nya, avlastande tjänster bidrar till verksamhetens kvalitet

Om nya, avlastande tjänster kan vara en väg in på arbetsmarknaden för personer med långvarig psykisk ohälsa eller intellektuell funktionsnedsättning

Om nya, avlastande tjänster verkar hälsofrämjande för ny och befintlig personal

Nya, avlastande tjänster... så funkar det

Behovsinventering

Ny tjänst

Rekrytering
och
matchning

Nya tjänster i Skövde kommun

Exempel hemsjukvården

Behovsinventering

”Det krävs mycket arbete med samordning, ett arbete som inte alltid är synligt. Det handlar om att få tag på läkare, sjukgymnaster, arbetsterapeuter och anhöriga för att samordna dem i möten och dialog kring patienten”

- Ökad arbetsbelastning – mer vårdkrävande patienter
- LOV har gett ökad behov av samordning och transporter
- Ökade krav på dokumentation
- Splittrad arbetsvardag – många kringuppgifter

Vilka arbetsuppgifter lyftes bort från sjuksköterskorna?

Exempel hemsjukvården

Ny tjänst

”Befattningsbeskrivningar är också jätteviktiga. Att dom finns och att dom är tydliga. Att det är den här tjänsten du söker och det är dom här arbetsuppgifterna du förväntas utföra”

- **Enklare städning i arbetslokalen**
hålla ordning i fikarummet, ställa i ordning möbler, fylla på med utrustning och material i förråd, tömma sopor, administrativt stöd (posthantering mm)
- **Transporter**
Återvinningsmaterial, riskavfall, varuleveranser, hämta mediciner på olika apotek, lämna LAB-prover, hämta och lämna material på olika vårdcentraler, transporter till och från serviceboenden
- **Rengöring, vård och tvätt av arbetsredskap inkl. bilar**
- **Madrasshantering**
- **Hantering av rullstolsvåg**

Rekrytering och matchning

- Nya tjänster viks åt personer som står utanför arbetsmarknaden
- Den sökandes kompetens och erfarenhet i fokus
- Lönesubvention är en förutsättning
- Långsiktighet är målet – bättre ekonomiska kalkyler behövs

Effekter av nya tjänster i Skövde kommun

Exempel hemsjukvården

- Mer tid för direkt patientarbete
- Ökad känsla av meningsfullhet i arbetet
- Mindre stress och splittrande arbetsuppgifter
- Inga arbetsrelaterade sjukskrivningar under försöksperioden

Läs mer om Skövde kommuns arbete på suntarbetsliv:

<https://www.suntarbetsliv.se/artiklar/organisatorisk-och-social-arbetsmiljo/serviceassistenter-ger-skovdes-sjukskoterskor-mer-tid-patienterna/>

Framgångsfaktorer i Skövde kommun

Exempel hemsjukvården

- Tydlig arbetsbeskrivning för alla yrkesroller
- Medarbetare och enhetschefer kartlägger och tar fram arbetsuppgifter
- Facken involveras tidigt – nya tjänster samverkas
- Efterlikna ordinarie rekryteringsförfarande
- Reguljära jobb är målet
- Bestäm vad tiden som frigörs ska användas till

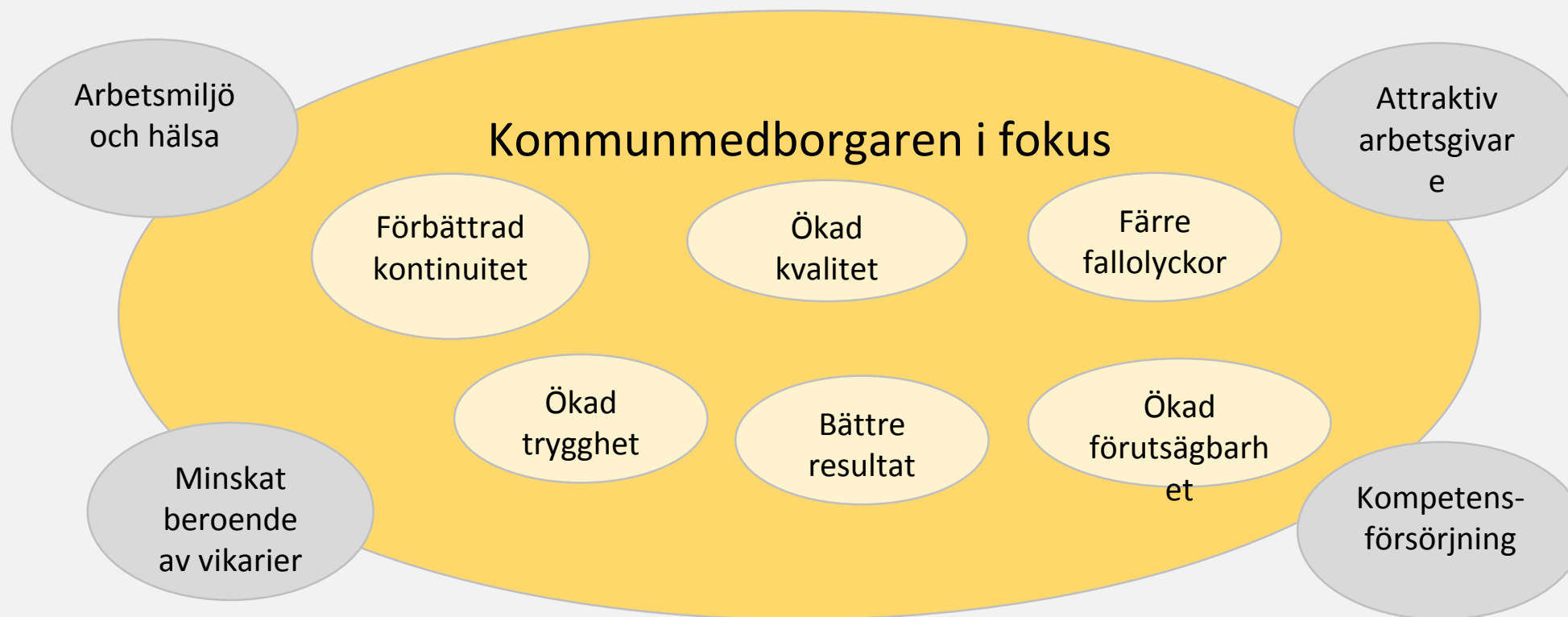
Fler vägar in – Breddad rekrytering

Vad vi vill åstadkomma

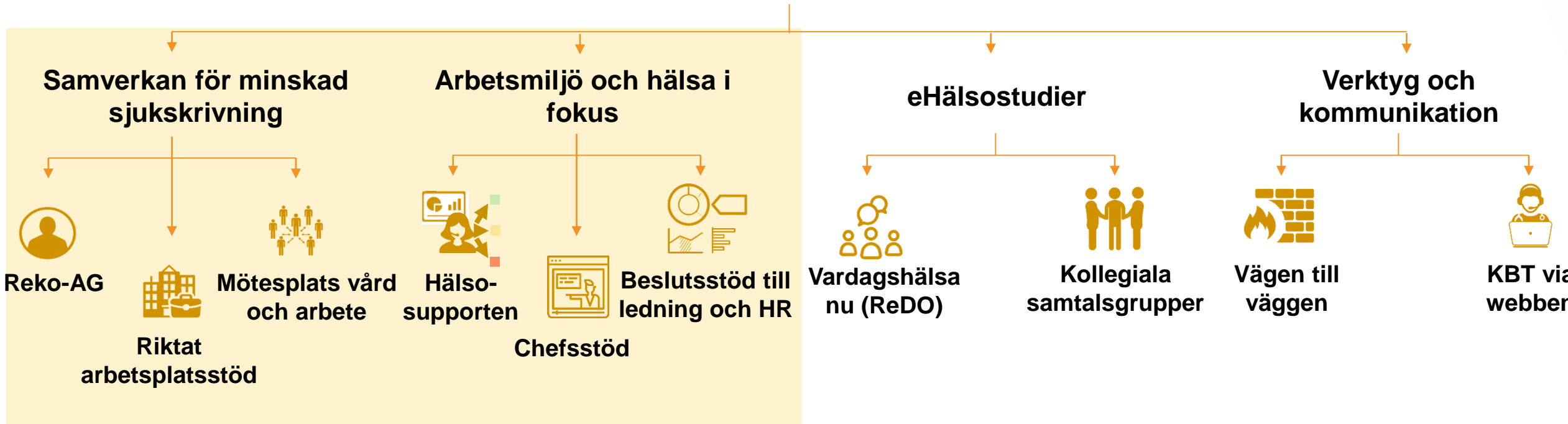
- Bättre möjligheter att tillvarata medarbetares kärnkompetens
- Förutsättningar att matcha välfärdens tjänster till dem som står utanför
- System för att se och tillvarata kompetensen hos personer med psykisk funktionsnedsättning
- Förändrade attityder och värderingar
- Hälsöfrämjande och inkluderande arbetsplatser

Fler vägar in – Breddad rekrytering är ett 2.5 – årigt projekt som drivs av SKL, Arbetsförmedlingen och Myndigheten för Delaktighet i samverkan med åtta kommuner. Projektet medfinansieras av europeiska Socialfonden – ESF.

Vad vill vi åstadkomma

Det finns flera projekt inom Uppdrag Psykisk Hälsa med fokus på sjukfrånvaro

Hur ska detta uppnås?

Definition:

Anställda i
riskgrupp

Anställda med **fler än tre sjukfall de
senaste tolv månaderna**

**Chefer och
arbetsplatser med
risk**

Arbetsplatser med **hög och/eller ökande
sjukfrånvaro**

Pilotprojektet omfattar tre insatser som alla syftar till att förebygga och förkorta längre sjukskrivning hos regionens medarbetare

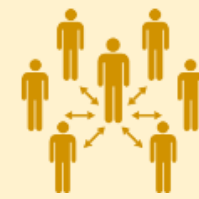
Reko-AG

- Ett stöd till individen

Riktat arbetsplatsstöd

- Ett stöd till arbetsplatser

Mötesplats vård och arbete

- Ett stöd för förbättrad samverkan mellan vård- och arbetsgivare

Valet av insatser baserades på analyser som genomfördes i förstudien och som pekade på behovet av att integrera insatser på flera nivåer i verksamheten; för individ, arbetsplats och på ledning- och styrningsnivå.

Modellen består i tre nya insatser och verktyg

Nya insatser och verktyg i kommunen

Införande av upphandlat individstöd kallat
”**Hälsosluss för medarbetare**”

Införande av ett arbetsplatsstöd kallat
”**Agilt chefsstöd**”

Införande av ett upphandlat
”**Statistikstöd till ledning och HR**”

Hur bidrar insatsen till att uppnå målsättningen?

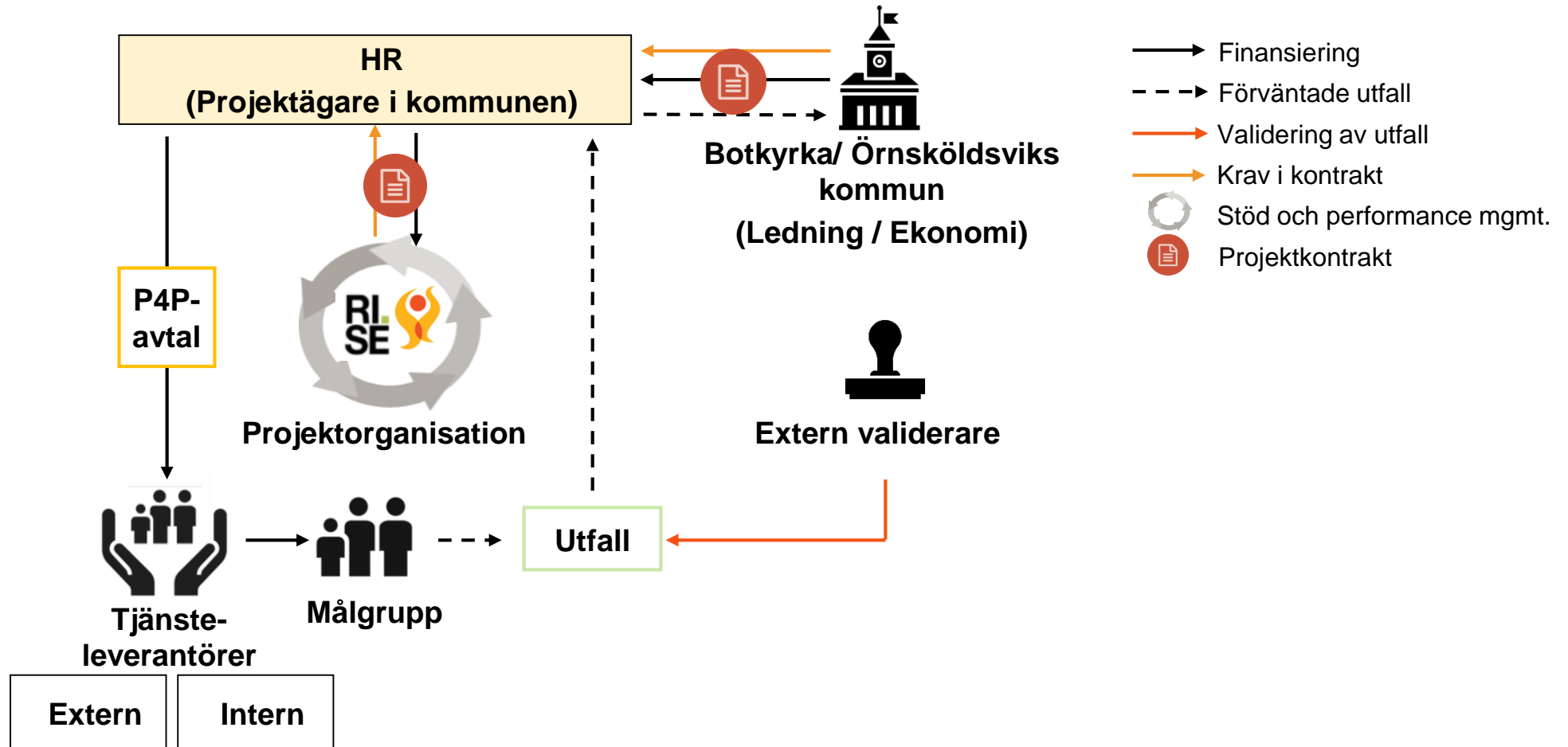
Förebygger upprepad sjukfrånvaro genom en insats och metodik för att systematiskt upptäcka medarbetare i risk för sjukfrånvaro och sätta in ett tidigt riktat stöd.

Åtgärdar arbetsmiljöproblem på arbetsplatser som har hög och ökande sjukfrånvaro. Görs genom en kraftig HR-förstärkning som tidigt upptäcker arbetsplatser och chefer med behov av strukturerade åtgärder.

Verktyg som **stärker kommunens möjlighet att agera utifrån sjukfrånvarons utveckling** och tidigare upptäcka arbetsplatser och medarbetare i störst behov av riktat stöd.

Arbetet följs upp löpande under alla tre år i syfte att kontinuerligt utveckla insatserna för bästa möjliga resultat

Förslaget är att det finns ett internt kontraktsförhållande i kommunen som stärker incitamenten för goda utfall

Olika insatser... Hur kan de komplettera varandra?

